

Ser. 266 0-16
(10)

8/20 S. Naou

Kxatla marriage laws and customs.

1. Ka molaô wa kgolê mošimane o ne a sa nyale motho fêla, o ne a nyala ngwana wa monnagwê. Go tšeo kgomo di boêla ka mo sakeng.

Monna yo mongwe wa mmina phuti kwa ga mafatla fa ba sa le tsiditsane, o nyetse ngwana wa rangwanagwe kgomo tsa boêla sakeng. Ka molaô wa Sesotho kwa ra mapela, ga mafatla le mo bakgatlang ba mapela motho ga a sa nyale mosadi ga rangwanagwe, o ne a tšwanêla go tsa motswalagwe, byaloka ka monna e mongwe wa mmina phofu kgwele mona yo abuswang ga mapela o nyetse motswalagwe wa malomagwe.

Kwa ga mafatla bašimane kana mesogana motho o ne a laêlwa go tšeo, o "O yo tsaya kana bolêla le ngwana wa rakgadiaxo ke yêna mosadi wa rago."

2. Fa e ka re lesogana le eso go nyala kgarebê ya lona ya sengwa ke yo mongwê, le ne le mo tlogêla, fêla ga go sentse lesogana le mothlang go tswa magadi, go tla go tswa le kgomo ya tshenyô.

Ka jeno ga baire bya o t ata ga kgarebê e sentse ke lesogana, ba batla kgomoya tshenyô ka nšane pele go magadi. Ka go ira byalo ke gore, fa mošimane a sa nyale mosetsana, ga ba na tabo le yêna, ka gobane o ntshitse kgomo ya tshenyô, fêla ga magadi a setse a tswile, le fa kgarebê o senzile mošimane ga a sa ntsha sepê janong. La Sesotho ke gore ke mphêla a nyetse, o wa itsiwe gore ke monna ka mo gabô mosetsana.

3. Fa e ka re lesogana le, le sa no go ntsha kgomo ya tshenyô, la boêla la senya ngwanyana yo, ga le sa ntsha gapê ka molaô wa Sesotho o t ebiwang ke Basotho ka mphêla.

Ser. 266

Ka tsatsi la lenyalô o tla gumana bakgalabyê le dikekole di bina kwa, masogana le methephana e bina. Pina tse bôna o tla utlwa ba re: "Stempe stempe a o apere naladi."

E ngwê e re fêla "Go lelle go lelle go lelle go lelle."

E ngwe e re, "Serontafole se tshwana le sofia, serontafole se tshwana le sofia le sofia."

E ngwe e re "Mmeki makakaba, ga e sa le mmeki makakaba ke mmeki matsila."

4. E ngwe e re, "do ko ko bulane sengelele."

E ngwe e re ngwetsi utlwa matswale-ngwetsi utlwa matswale.

E ngwe pina xx e re. "Bo mme le bo rara irolang morêne, kgosi ya lona e ye tla."

E ngwe e re monyadi thuntsha dithole go-iyee, monyadi thuntsha dithole go-iyee, go ledi go-iyee go ledi go-iyee."

E ngwe e re "Senaolele sensolele senaolele sebudule, go ledi sensolele sensolele se budule."

E ngwe e re, "Joo-joo rothwane e lebile lapang la bo-kgarebê, joo-joo rothwane e lebile lapang la bo-kgarebê."

Pina tse di bina ke masogana le methephana, methephana e letsa lekokoko ka seatla, ba bangwe ba di amogetsa ka go itiyanya diatla.

5. Tsa bakgalabye le dikekole o tla utlwa motho e re, "mohê mphê o bôna ke tshwereng, ke isitse diatla ka morago."

E ngwe e re "Monare wee sekhweng tihaka le maripa le jewa ke nare sekhweng, goga-goo, go ga-gogoo sekhweng." E ngwe e re, "Ramailane ntomolêlê nose, nose ye ya ntoma ya nnonobetsa."

E ngwe e re, "Solô se mo ntlung eso, se matlhô, matala selô, se mo ntlung eso se matlhô matala."

Ser. 266

6. E ngwe e re mmatswale wa mo ntlhoyi, ntlhoi-ntlhoi-ntlhoi ntlhoi ntlhoi ntlho-ntlhoi ntlhoi-ntho-ntlhoi, ka re a ileng byalweng byalweng, byalo-byaleng byale-byaleng, byale byaleng byaleng-byaleng, dintsho tsa mo fitlha tlhōgō, tlhōgō-tlhō-tlhōgō tlhōgō tlhō-tlhōgō tlhōgō-tlhōgō. Êmang êmang, êmang-ê-êmang êmang-ê-êmang êma êma.

E ngwe e re, "Motseng wo re yang xxx wo, reya ka tlhōgō ya monyadi, motseng wo re yang woo-woo reya ka monyadi."

E ngwe e re "mmawana wa lala sewedirana wa lala ihee," motlhaleng wa basetsana ihee. Fêla ye pina, e tseile ga mmangato bogolo-golo.

7. Kōšā tse kamphêl, ba ga tlatlha ba sa di bina ka manyalō, ba di itse le bakgatla ba mmakau tse dingwe ba di bina ka manyalō. Janong fa ngwetsi le monyadi di dutse gatsho di laiwa, motho o tla ba tshela ka mabêlê, monna a laiwê le mosadi a laiwê gore a ix utlwa monna wa gagwê a mo apêlê, a mo tlhatsw tse. Monna o tla bolêllwa gore ka jono ke monna o tla rerisana le banna dikgang tsa gagwê, a tlhōkômêlê mosadi yo o mo rêmêlê dikgong, a mo lemêlê tshimo. Ga mosadi yo a mo ronne a se ke a mmolaya, fêla a mo tlise go bōna.

Janong bangkane ba ngwetsi le monyadi ba tla ba naya dimphō tsa dikgogo, tshêlêlê le dibyana.

Fa lenyalō le fedile monna o tla thōma go ithuta go aga tlu ya gagwe e le nosi. Ka molaō wa Sesotho mmatswale o tshwnnetse a tshab: xxx ntlu ya ngwetsi, go fitlhêla ngwetsi e tshwara ngwana.

Ser. 266

Magadi

3. Ka segologo banna ba ne ba ira sekgotshe. Yo mongwe a ree yola a re ngwana wa gago o tla nyalva ke wame. Janong banna ba babedi ba bo utlwane. Ka mosô rarago lesogana o remla batho go yo yo kôkôta, ba ya ba na le ngwana yo mogolo wa monna yo.

Ga ba fitlha gabo ngwanyana ba re, "Re batliseng ~~mpyanyana~~ mpyanyana." Janong rarago mosetsana o tla bitse bomalome a ngwanyana a ba bolelle; janong ba gabo mosetsana ba bankobe ka bogale ba re, "Tsamayang ga re se re bone mpyanyana mo, ga rena mpyanyana mo."

Janong babatli ba mosadi ba tla boêla gae ga bôna, ba bolêlla rrago mošimane gore mpyanyana ga ba e bone. Yêna o tla re gôna ko le e batle teng.

Ka morago ga nakwana, bale ba go batla ba ya gapê.

9. Ba ba fitlha teng ba sa bolêlla mantswe ale gapê. Bagabo mosetsana ba tla ba koba ka gapê fa ba rata. Babatli ba tla yo bolêlla rrago mošimane gore mosadi ga re mone, yêna o tla ba araba a re, "Le gôna ko le e batle mpyanyana."

Go tla feta nakwana gapê, ba ya teng motihampê ka la boraro bagabo mosetsana ba ka sa ba kobê ka dirumula gapê. Janong rarago mosetsana a re, "Le motho-mogolo ke senosi." Tsamayang ke tla sala ke bitse bagabo mosetsana.

Janong rarago mosetsana a bitse bomalome tsôna, ba tlo di nnêla ka mphêla. Ba ba dumêllane go bitswa mosadi mogolo, a five motsoko a o šile a loke thekgwaneng. A le mosadi-mogolo go itse go šila motsoko pila.

Ser. 266

10. Fa a šidile go rongwa motho a ise gabo mošimane. Go rongwa monna kepe mošimane go ya kgopêla magadi ka thêkgwana ye. Ga thêkgwana e fitlha gabo mošiman, go bitwa bagabo mošimane go tla bula thêkgwana bomaloma tsôna.

Janong maloma tsôna o tla ntsha kgomo go bula thêkgwana. Fa ba sa na go bula metsoko ba o taga go feta nakwana go ngonwe go romêla mawadi a ngwetsi. Lotlhampe go tla romêla kgomo tse fêra-peci ka serolo-golo di tshanela go thibêlwa ke banna ba fêra-peci fa di le tlhano ke ba ba tlhano. Taba ena e tiiswa ke rekati mmina kgomo yo a boneng ka matlhô. Kgomo yo boneng

11. ka matlhô. Banna ba ba tla thibêla dikgomo tsa magadi go di ise gabo mosetsena o.

ošimane wa min kgomo e rile a nyala ngwana wa mmina kgomo mono Dilokong a ntsha kgomo di le fêra-ngwe, ba ga bolapisi ba-bina kwena ba re, " waa go ba tšhâ tšisê e ngre." Mošimane wa mmina kgomo a lata e ng e gore di nne lešomê di lekane pile. Ka Sesotho fa motho a ntsutse dikgomo jaana o ne a nyetse.

Ba Amakau le tšenele a bosasa a na a tšhisa kupa a batla mošadi ka thêkgwan by lo. Bakgetla ba Amakau ga ba le marulale tšhatihane ba ne ba ira byalo. Le mono mošimane wa matšil e rile fa a batlêlwa mosetsana wa bolapisi ga šilwa

12. motsoo byalo. Kgomo tse mmina kgomo e rile fa di gôrôga ga bolapisi e ne e sa le bosasa, moledi le bogolokgwane tsa lla. Kwa gabo mosetsane go irilwe byalwa le gabo mošimane go irilwe byalwa. Fa kgomo tse tse lešomê di fitlha tsa magadi ga bolawa e ngwe ya jwa.

Bogolo-golo fa ba šfatlha ba le losôka ba matšila ba le Ntsosolo, thab ya gopetla bolla-kôma e ba arogantsi, go sa busa bohosi wa pele nwana wawa, kwa matšila kgosana le setšomêlô, ba na ba se na dikgomo tsa go rula, ba gumana dikgomo di tswa ga amapela.

Ser. 266

Bôna ba ne ba nyediša ka megôma ya ngalê e e bitswang ditshadibê.

13. Mosadi-mogolo mmaphatsar. wa ga matsšila mmine kwena ya tswang kokwena a nyetswe mo ga mafatla. O tliša gore yêna fa ba le kwa mosêka, o nyetswe ke kapari wa matsšila ka megoma e meraro e bolif e ka matlholô a dithôlô.

Kwa mateleng a mafatla ba ne ba nyedise ka megoma ya ditšhadibê bogolo-golo. mmaphatsana matsšila ya swetseng gaufsi le belabela o bile a mpontšha mogoma wa setšhadibê, e neng e nyala bogolo-golo.

Ka molaš wa segolo-golo le sekata ba-matsšila ba sa ire byelo, kgomo tsa magadi di ne di fitlha gabo ngwetsi e se le bakaxxi bosasa, mme batho ba di tilele. Bakgalabyê ba ba-bine kgomo ba ne ba tilêla kgomo tsa mmine kgomo ga di fitlha ga molapisi mo kiki Dilokong e sa le bosasa.

14.

Ke morago ga nakô ka segolo-golo rereuxe mošimane o tla bitse mongkane wa ngwana gagwê, a mo rôma go ya lata ngwetsi gore e tlê goe. "re go yêna le ba ba yang le yêna," "Leteng segô sa metsi, o goile janong mosadi."

Ke sa kgalô gare ga nefuta ya Basotho mono Transfola, mosadi o re kgêthwa e se le tharing ya magadi. Kgêthwa ke batswadi ba moširane, janong ba mošlotse ka go tsha magadi. Fa ngwana yo a bule pele go nyalô, magadi a ne a boya.

Janong ga dikgoro di fitlhile gabo mosetsana a jeno go latilwe mosadi. Ba bule tileng mosadi ba tla fitlha ba nna kwa ntlê mme go tla lle mogolodi, ba atlha nyetswa ba tseêlwa morwalô.

15.

Belsti ba nyetsi ga b tsêna ka mo tlung. Ba tla alêlwa legoga ba nna godino go lona. Janong go tla tlhabiwa kgomo, laumô la yôna e le ratswala ngwetsi ga ba tsamaya ba ya le tsoe.

Mme balati ba ngwetsi ba tla aheelwa makako, ba fiwa go ja ba ntse gatsh legogong. Yo a tlisang dijô o tla tsamaya ka makguiu ga a ba na dijô tse. Fa'a di beile pele ga bôna, o tla ngatha bogôbê a ja, sengathwa na sa go ba godimo, le mo nameng o tla ntsha a ja. Janong makhathlw lw mongkane wa monyadi le b ba nang le yêna ba tla ja ka mphêla. Ka nolaô wa katsebele a laka masebe lo wa sekgatla ba mmakau go ne go irwa jaan. Ka mosô go tla aewa makako a go tloga le ngwetsi le byulwa bo tla aewa ba nowa le ba gabo mosiman.

16.

Fa ngwetsi e ya ga gabô mosimane ka segolo-golo e ne e iswa ke basadi le makgarebê, fa e ka re ba tsanaya ba fitlha no moeding, ngwetsi e ya ema, mme balati kapa mongkane yo a romilweng ngwetsi o tla ntsha hōleng kapa go feta, ngwetsi e tla tsamaya byanong.

Janong ngwetsi e tla fitlha ga go rwele nama ya leumô ya ratswala ngwetsi, janong ga monna wa ngwetsi ya a le makgogeng, rarago o tla mmita. Fa a fitlha a mo supisa mosadi, monna a mo rata le yêna. O ne a sa lumêllwa go ngangisa raragwê t beng ena. Monna janong o tla na le mosadi wa gagwê. Ka lebo ka le lengwe mosadi o tla busa boena, a ya gagabo. Motlha a boya gapê o tla tswêla a rwele nkgô ya irôla byalwa.

17.

Fa makhatlhe a latile ngwetsi go e tsaya e ne e re mole go sa no alolwa legogwa, mme ba feditse go ja, ngwetsi e ne e tswêla e anere segolo-golo logabe, e fitlha e tloisa makhatlhe ka mafura mmelo ka mphêla mola makhatlhe yêna a ntse mo sennong. Fa a se no tloisa makhatlhe ba tla mo lya ba re, "O utlwe monna wa gego. Le makhatlhe ba mmololle gor fa mosadi yo a mo tenne e se ke a mmolaya, a mo busetse go rôna. Janong basadi le makgarebê ba thômê go isa ngwetsi.

Ser. 266

18. Fa e le monna yo a beng a paya basadi ba bararo kapa ba babedi. O ne a ntshetsa magadi ka mphêla, pele o ne a ntshetsa mosadi wa pele a ba a mo nyala, a be a tswala bana, a kgone a nyala wa bobedi mosadi. Fêla mosadi yo wa bobedi o tshwanela go itse gore wa go nyalwa pele ke yo mogolo, a mo tlhomphê. Ka morago ga nakô e enngwe o ~~ya go nyala~~ ya go nyala mosadi wa boraro. Le yêna mosadi wa boraro o ne a itse gore ke fofane mo motseng wa monna wa gagwê. Fêla yo ba tshwanetseng ba mo utlwa ke mosadi wa pele ebong rma bôna.

19. Fa e le basadi ba kgosi ba baedi ba pele basadi ke bôna bo nna dikgosi mo motseng. Fa e le mosadi wa kgosi wa pele ga a gôrôga gabo kgosi, ka mosô mollô o tlo tseiwa xâx mošatê ke batho ka mphêla ka gonne ke mosadi yo a tliela go tswala kgosi. Ga a gôrôga mollô ka mphêla ya potse e ne e timiwa ka segologolo.

Kgosi e ngwe ya kwa Seleka ya yo tsaa mosadi wa Mokwena, bakwena ba matshini, e bile e le mosadi wa pele, ya tshwanelang go tswala kgosi, fêla mosadi yo wa Mokwena a se ke a belega ngwana. Janong kgosi a golêga koloi ya dimoulô a mo isa gagabo.

20. Ka Sesotho fa mosadi a se belega, a ka yo nyala mosadi kwa gabô, a tla mo bêtêgêla bana. Monna wa gagwe a se ke a gana mosadi ka gonne ba ne ou utlwane pele. Mosadi yo wa go nyalwa ke mosadi, ga a fitlha mo gae go tla irwa byalwa ga nowa mabyalwa mme mosadi yo o tla nowa ~~ntlu~~ ntlu ya gagwe. Thoto ka mphêla ya monna e tlo ba ya bana ba ba mosadi yo e nyetsweng ke mosadi. Taba ya mofuta wo e kilo y irêxa mo ga amakau fa e pakwa ke mosadi wa matšila muna kgomo.

K32/27

9X

Ser. 266

20conf

Fa mosadi a sa beleg, o ne e sa kobyee. Mosadi yo o ne
a dumêliwa gore a yo go nyala mosadi yo nongwe kwa gabo. O ne
a sa tshe-selô ga a mo nyala, o ne a tsaya ngwana wa magwe
kapa wa rangwanagwe fa a se na ntwalabo yo nongwe.

END.S266